

P 2. COTE DE IMPOZITARE ȘI ANUL FISCAL

Cote de impozitare

În România, politica fiscală impune practicarea de cote diferențiate de impozit pe profit, în funcție de natura activității desfășurate:

- 16%, cota standard;
- 5%, aplicată asupra veniturilor obținute din activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor sau cazinourilor, cotă care se va calcula inclusiv de persoanele juridice care realizează aceste venituri în baza unui contract de asociere, în cazul în care impozitul pe profit stabilit este mai mic decât suma rezultată din aplicarea cotei de 5% asupra veniturilor obținute din aceste activități.

Este necesar să se asigure o evidență separată.

Actele normative care reglementează activitățile de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor și pariurilor sportive sunt:

- Hotărârea Guvernului nr. 843/1999 privind încadrarea pe tipuri a unităților de alimentație publică neincluse în structurile de primire turistice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările și completările ulterioare.

La stabilirea profitului aferent acestor activități se iau în calcul și cheltuielile de conducere și administrare și alte cheltuieli comune ale activității, proporțional cu veniturile obținute din aceste operațiuni. Impozitul pe profit de 5% se adaugă la impozitul calculat pentru profitul din celelalte activități desfășurate.

Veniturile care se iau în calcul pentru aplicarea cotei de 5% în cazul jocurilor de noroc sunt veniturile aferente activităților respective, înregistrate în anexa la O.U.G. nr. 77/2009, fără a fi diminuate cu premiile acordate.

cote de
impozitare

jocuri de
noroc

Ca regulă generală, unitatea de alimentație publică reprezintă localul public în care se servesc preparate culinare, produse de cofetărie-patiserie, băuturi, caracterizându-se prin aceea că, în cadrul lui, activitatea de pregătire/preparare se îmbină cu activitatea de comercializare, însoțită de servicii specifice care asigură consumul acestora pe loc.

Barul, așa cum este definit în H.G. nr. 843/1999, reprezintă unitatea de alimentație publică cu program de zi sau de noapte în care se desfac băuturi alcoolice și nealcoolice, un sortiment restrâns de produse culinare, toate completate cu program artistic, audiții muzicale, jocuri electronice și video.

alimentație
publică

**autorizație
și orar de
funcționare**

Barul de noapte este unitatea de alimentație publică cu caracter distractiv, având orar de funcționare pe timpul nopții. Prezintă un program variat de divertisment, de music-hall și dans, iar consumatorilor li se oferă o gamă variată de băuturi, mai ales cocteiluri, gustări, sortiment restrâns de preparate la grătar, specialități de cofetărie-patiserie.

Încadrarea activității unei societăți în categoria barurilor de noapte se face de către societate în baza unei declarații pe proprie răspundere care se depune la Primăria la care este arondată în vederea obținerii autorizației și orarului de funcționare.

În general se consideră că se desfășoară activitate de noapte după ora 23.

X Pentru a stabili ce tip de impozit datorează o societate, aceasta trebuie să-și clarifice mai întâi cert obiectul de activitate, iar dacă veniturile rezultate nu sunt numai din activitatea de bar de noapte trebuie să se țină evidență separată pentru o alocare corespunzătoare a cheltuielilor.

Exemplu:

Se presupune situația unui cazinou, care mai are și activitate de alimentație publică, în timpul zilei.

Din evidența contabilă rezultă următoarele informații:

Venituri totale: 60.000 lei

din care:

– încasări din activitatea de cazinou = 40.000 lei

Cheltuieli totale: 50.000 lei

din care:

– cheltuieli cu premiile;

– cheltuieli cu tipărirea taloanelor de joc;

– cheltuieli cu taxa de autorizare (taxa este anuală și se trece pe cheltuieli lunar);

– cheltuieli cu chiria localului;

– cheltuieli cu salariile, alimentele, băuturile, vesela etc.

Impozitul pe profit aplicabil rezultatului din activitatea cazinoului = 800 lei $(40.000 - 35.000) \times 16\%$.

S-a considerat că în contabilitatea de gestiune s-au înregistrat cheltuielile pe natura lor și pentru activitatea de jocuri de noroc au fost 35.000 lei.

Cota de 5% aplicată asupra veniturilor din activitatea cazinoului este de 2.000 lei $(40.000 \times 5\%)$.

Impozitul pe profit din activitatea de alimentație publică este de = 1.600 lei $(20.000 - 10.000) \times 16\%$.

La nivelul întregii activități, cazinoul are de plătit un impozit pe profit de 3.600 lei $(2.000 + 1.600)$.

S-a luat în calcul cota de 5% din activitatea specifică deoarece suma rezultată din aplicarea acestei cote (2.000) este mai mare decât cea obținută prin înmulțirea cu 16% a diferenței dintre venituri și cheltuieli (800).

În cota de cheltuieli care se scad din veniturile cazinoului sunt incluse și cele privind chiria localului, dacă activitatea se desfășoară într-un spațiu comun, întreținerea spațiului, amortizarea, administrarea afacerii etc.

Se stabilește o pondere a veniturilor din activitatea cazinoului în total venituri și aceasta se aplică și cheltuielilor.

Anul fiscal

Anul fiscal este anul calendaristic.

an fiscal

Pot apărea însă situații particulare în care anul fiscal este mai mic decât cel calendaristic.

Este cazul societăților care se înființează sau care încetează să mai existe într-un an calendaristic.

Rezultă că:

- în cazul înființării unui plătitor de impozit pe profit, anul fiscal începe:
  - de la data înregistrării acestuia la registrul comerțului, dacă are această obligație;
  - de la data înregistrării în registrul ținut de instanțele judecătorești competente, dacă are această obligație;
  - de la data încheierii sau, după caz, a punerii în aplicare a contractelor de asociere, în cazul asocierilor care nu dau naștere unei persoane juridice noi;

**societate
nou-înființată**

De exemplu, pentru o societate care s-a înregistrat la Oficiul registrului comerțului la data de 24 februarie, anul fiscal este cuprins între 24.02 și 31.12. Pentru o societate care a fost radiată la data de 18 septembrie, anul fiscal este cuprins între 01.01 și 18.09.

- pentru sediul permanent, de la data la care persoana juridică străină începe să își desfășoare, integral sau parțial, activitatea în România;
- pentru sediul permanent care, potrivit legii, se înregistrează în registrul comerțului, perioada impozabilă începe la data înregistrării în registrul comerțului;
- în cazul încetării existenței unui plătitor de impozit, ca urmare a operațiunilor de reorganizare prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, anul fiscal se încheie:

**sediul
permanent**

A. În cazul fuziunilor:

- la data înregistrării în registrul comerțului/registrul ținut de instanțele judecătorești competente a noii societăți sau a ultimei dintre ele, atunci când fuziunea sau divizarea are ca efect constituirea uneia sau mai multor societăți noi;
- la data înregistrării hotărârii ultimei adunări generale care a aprobat operațiunea sau de la altă dată stabilită prin acordul părților în cazul în care se stipulează că operațiunea va avea efect la o altă dată, potrivit legii;
- la data înmatriculării persoanei juridice înființate potrivit legislației europene, în cazul în care prin fuziune se constituie asemenea persoane juridice.

**societate
reorganizată**

B. În cazul dizolvărilor:

- în cazul dizolvării urmate de lichidarea plătitorului de impozit, perioada impozabilă încetează la data depunerii situațiilor financiare la registrul unde a fost înregistrată, conform legii, înființarea acestuia.

**dizolvare/
lichidare**

C. În cazul încetării existenței unui sediu permanent:

- la data radierii înregistrării fiscale a acestuia.

Anul fiscal modificat

Începând cu data de 1 ianuarie 2014, unele persoane juridice pot opta ca anul lor fiscal să fie diferit de anul calendaristic (art. 16 alin. (5) din Legea nr. 227/2015). Odată cu aplicarea acestor prevederi se asigură și corelarea legii fiscale cu cea contabilă.

**opțiune
an fiscal
modificat**

opțiune
an fiscal
modificat

Din punct de vedere contabil, următoarele entități pot opta pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic:

- **sucursalele** care aparțin unei persoane juridice cu sediul în străinătate;
- **filialele consolidate** ale unei societăți-mamă cu sediul în străinătate.

Persoana juridică care a optat pentru un exercițiu fiscal diferit de anul calendaristic completează și transmite formularul 014 „Notificare privind modificarea anului fiscal”.

Modelul și conținutul formularului 014 au fost aprobate prin Ordinul nr. 1.546/2017 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (014) „Notificare privind modificarea anului fiscal”.

an fiscal
nemodificat

Nu pot opta pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic, chiar dacă exercițiul financiar al societății-mamă este diferit, următoarele categorii de entități:

- instituțiile de credit;
- societățile de asigurare;
- entitățile autorizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.

Ca regulă generală, primul an fiscal modificat include și perioada anterioară din anul calendaristic cuprinsă între 1 ianuarie și ziua anterioară primei zile a anului fiscal modificat, acesta reprezentând un singur an fiscal.

declarare
și plată

De asemenea, acestea aplică și următoarele reguli de declarare și plată a impozitului pe profit:

- contribuabilii care declară și plătesc impozitul pe profit trimestrial și pentru care anul fiscal modificat începe în a doua lună a trimestrului calendaristic, prima lună a trimestrului calendaristic constituie un trimestru, pentru care se declară și se efectuează plata impozitului pe profit.

• **Exemplu:**

• Pentru o societate din alt stat, anul fiscal începe la 1 mai și se încheie la 30 aprilie. În anul 2017, sucursala din România își modifică anul fiscal, pentru ca acesta să corespundă cu cel al societății-mamă.

• Entitatea din România depune la organul fiscal formularul 014, până în data de 15 martie 2017, iar primul an fiscal al acestei sucursale va fi 1 ianuarie 2017 – 30 aprilie 2018.

• Luna aprilie 2017 constituie un „trimestru” separat, iar societatea va depune Declarația 100 cu impozitul pe profit calculat până la 25 iulie 2017.

• Ulterior, societatea declară impozitul pe profit trimestrial astfel:

- Trimestrul I – 1 mai 2017 – 31 iulie 2017;
- Trimestrul II – 1 august 2017 – 31 octombrie 2017;
- Trimestrul III – 1 noiembrie 2017 – 31 ianuarie 2018;
- Trimestrul IV – 1 februarie 2018 – 30 aprilie 2018 (pentru trim. IV nu depune Declarația 100).

• Sucursala depune Declarația 101 privind impozitul pe profit anual și va achita diferențele rezultate până la data de 25 iulie 2018.

declarare
și plată

- contribuabilii care declară și plătesc impozitul pe profit trimestrial și pentru care anul fiscal modificat începe în a treia lună a trimestrului calendaristic, primele două luni ale trimestrului calendaristic constituie un trimestru, pentru care se declară și se efectuează plata impozitului pe profit.

Exemplu:

Pentru societatea-mamă dintr-un alt stat, anul fiscal începe la 1 septembrie și se încheie la 31 august. În anul 2017, sucursala din România își modifică anul fiscal, pentru ca acesta să corespundă cu cel al societății-mamă.

Entitatea din România depune la organul fiscal formularul 014, până în data de 15 iulie 2017, iar primul an fiscal al acesteia este 1 ianuarie 2017 – 31 august 2018.

Lunile iulie și august 2017 constituie un trimestru separat, iar societatea va depune Declarația 100 cu impozitul pe profit până la 25 octombrie 2017.

Ulterior, societatea declară impozitul pe profit astfel:

● Trimestrul I – 1 septembrie 2017 – 30 noiembrie 2017;

● Trimestrul II – 1 decembrie 2017 – 28 februarie 2018;

● Trimestrul III – 1 martie 2018 – 31 mai 2018;

● Trimestrul IV – 1 iunie 2018 – 31 august 2018 (nu depune Declarația 100).

Sucursala va depune Declarația 101 și va achita diferențele rezultate până la data de 25 noiembrie 2018.

Aceste prevederi trebuie aplicate și în cazul în care anul fiscal modificat începe în a doua, respectiv în a treia lună a trimestrului IV al anului calendaristic.

Exemplu:

Începând cu anul 2017, sucursala unei entități dintr-un alt stat dorește să își modifice anul fiscal astfel încât acesta să fie 1 octombrie – 30 septembrie.

Entitatea din România depune la organul fiscal până în data de 15 august 2017 formularul 014. Primul an fiscal al sucursalei este 1 ianuarie 2017 – 30 septembrie 2017.

Ulterior, societatea declară impozitul pe profit trimestrial astfel:

● Trimestrul I – 1 octombrie 2017 – 31 decembrie 2017;

● Trimestrul II – 1 ianuarie 2018 – 31 martie 2018;

● Trimestrul III – 1 aprilie 2018 – 30 iunie 2018;

● Trimestrul IV – 1 iulie 2018 – 30 septembrie 2018 (pentru trim. IV nu depune Declarația 100).

Sucursala depune Declarația 101 privind impozitul pe profit anual și va achita diferențele rezultate până la data de 25 decembrie 2018.

- contribuabilii care declară și plătesc impozitul pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, pentru care anul fiscal modificat începe în a doua lună a trimestrului, continuă să facă plata sumelor anticipate calculate anterior (1/12 din impozitul pe profit datorat), prima lună constituind un trimestru. Plata pentru prima lună a trimestrului se face până la data de 25 inclusiv a lunii următoare încheierii trimestrului calendaristic respectiv.

**declarare
și plată**

În anul fiscal modificat se continuă efectuarea plăților anticipate la nivelul celor stabilite înainte de modificare.

Exemplu:

Dacă o sucursală a unei societăți-mamă a optat, în conformitate cu legislația contabilă în vigoare, în anul 2017 pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic (1 august 2017 – 31 iulie 2018), luna iulie 2017 constituie un trimestru, pentru care aceasta trebuie să declare și să efectueze plăți anticipate, în sumă de 1/12 din impozitul pe profit datorat pentru anul precedent, până la data de 25 octombrie 2017.

Declarația privind impozitul pe profit 101 va cuprinde veniturile și cheltuielile aferente perioadei 1 ianuarie 2017 – 31 iulie 2018, iar termenul de depunere a declarației și de plată a impozitului pe profit aferent este până la data de 25 octombrie 2018, inclusiv.

Perioada 1 august 2018 – 31 iulie 2019 reprezintă următorul an fiscal modificat, format din trimestrele august – octombrie 2018, noiembrie 2018 – ianuarie 2019, februarie – aprilie 2019, mai – iulie 2019.

În situația în care anul fiscal modificat începe în a treia lună a trimestrului calendaristic, primele două luni ale trimestrului respectiv vor constitui un trimestru pentru care sucursala are obligația declarării și efectuării plăților anticipate, în sumă de 2/12 din impozitul pe profit datorat pentru anul precedent, până la data de 25 inclusiv a primei luni următoare încheierii trimestrului calendaristic respectiv (25 decembrie 2017).

● Pentru anul 2018, conform Ordinului nr. 1.453/2018, indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual este de 103,1%/pe an.

Exemplu:

În cazul în care o societate care a plătit impozit pe profit trimestrial (nu a optat pentru sistemul anual de declarare și plată cu plăți anticipate în contul impozitului pe profit) dorește ca anul fiscal să înceapă de la data de 1 august, calculul, declararea și plata impozitului pe profit se face astfel:

- se stabilește impozitul pe profit pentru luna iulie, aceasta reprezentând un trimestru;
- se iau în calcul veniturile și cheltuielile pentru cele 7 luni inclusiv din care se scade ceea ce a fost declarat pentru primele două trimestre;
- termenul de depunere a formularului 100 este până la 25 octombrie;
- impozitul pe profit aferent acestei fracțiuni de trimestru se declară pentru trim. III, iar la perioada de raportare se înscrie luna 09 anul curent;
- regularizarea impozitului pe profit pentru anul fiscal curent 1 ianuarie – 31 iulie se face pe baza formularului 101 „Declarație privind impozitul pe profit anual”, declarație ce cuprinde veniturile și cheltuielile aferente acestei perioade.

Se au în vedere prevederile art. 42 din Legea nr. 227/2015 care dispun că declarația anuală se depune până la data de 25 a celei de a treia luni inclusiv de la închiderea anului fiscal modificat.

În speța prezentată, exercițiul fiscal modificat se încheie la 31 iulie al anului următor și formularul 101 pentru perioada modificată are termen de depunere 25 octombrie inclusiv, iar veniturile și cheltuielile sunt cele realizate pe perioada 1 ianuarie an anterior – 31 iulie an următor.

Pentru trim. I al anului fiscal modificat, în formularul 100 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat”, la poziția „Luna” din cadrul rubricii „Perioada de raportare” se înscrie cifra corespunzătoare ultimei luni a perioadei de raportare, respectiv a trimestrului din anul fiscal modificat.

În cazul prezentat (anul fiscal modificat 1 august – 31 iulie) se înscrie pentru trimestrul I, luna 10 anul anterior. Pentru trimestrul II, se trece luna 01 anul următor.

Modificarea exercițiului fiscal

Modificarea exercițiului fiscal are un caracter reversibil, în sensul că dacă o persoană juridică a optat, în conformitate cu legislația contabilă în vigoare, pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic, aceasta poate reveni la anul financiar/fiscal calendaristic.

revenire
la anul
calendaristic

Pentru stabilirea anului fiscal care să corespundă cu anul calendaristic se aplică următoarele reguli:

- a) Dacă anul fiscal modificat redevine anul fiscal calendaristic, ultimul an fiscal modificat include și perioada cuprinsă între ziua ulterioară ultimei zile a anului fiscal modificat și 31 decembrie a anului respectiv.

Dacă, de exemplu, anul fiscal modificat a fost 1.10.2017 – 30.09.2018, iar din anul 2018 se dorește trecerea la anul calendaristic, ultimul an fiscal modificat cuprinde și perioada 1.10.2018 – 31.12.2018.

Declarația 101 privind impozitul pe profit se depune până la termenul de 25 marie 2019, pentru o perioadă de 15 luni, deoarece va cuprinde întregul an fiscal modificat.

În același timp, societatea trebuie să comunice organului fiscal competent modificarea perioadei anului fiscal până la data de 25 a celei de a treia luni inclusiv, de când s-ar fi închis anul fiscal modificat. În speță, 25 decembrie 2018.

Primul an fiscal calendaristic ar fi 1.01.2019 – 31.12.2019.

- b) **Dacă anul fiscal modificat își schimbă perioada**, de exemplu, va fi cuprins între 1.11.2018 – 31.10.2019, societatea va comunica schimbarea în termen de 15 zile de la data începerii noului an fiscal modificat (până la data de 15 noiembrie 2018).

**modificare
perioadă**

În cazul în care o persoană juridică plătitoare de impozit pe profit, care a avut anul fiscal modificat, devine plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor, de exemplu, de la 1.01.2019, aceasta trebuie să depună declarația privind impozitul pe profit realizat în anul fiscal modificat până la data de 25 martie 2019.

Dacă păstrăm exemplul anterior, în care anul fiscal modificat a fost 1.10.2017 – 30.09.2018, declarația privind impozitul pe profit va cuprinde datele obținute în perioada 30.09.2017 – 31.12.2018.

P 5 DEDUCERI DIN IMPOZITUL PE PROFIT

5.1 SPONSORIZAREA, MECENATUL ȘI BURSA PRIVATĂ

Cheltuielile cu sponsorizarea, mecenatul și bursele private, inclusiv sponsorizarea bibliotecilor de drept public, sunt deductibile din impozitul pe profit dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt în limita a 0,5% din cifra de afaceri;
- b) suma nu reprezintă mai mult de 20% din impozitul pe profit datorat.

În situațiile în care reglementările contabile aplicabile nu definesc indicatorul cifra de afaceri, această limită se determină potrivit prevederilor pct. 18 alin. (1) din H.G. nr. 1/2015 astfel:

- a) pentru entitățile care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, cu excepția instituțiilor de credit – persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit – persoane juridice străine, „cifra de afaceri” cuprinde veniturile din vânzarea de bunuri și prestarea de servicii din care se scad sumele reprezentând reduceri comerciale acordate și se adaugă subvențiile de exploatare aferente cifrei de afaceri;
- b) pentru instituțiile de credit – persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit – persoane juridice străine, „cifra de afaceri” cuprinde:
  - venituri din dobânzi;
  - venituri din dividende;
  - venituri din taxe și comisioane;
  - diferența dintre câștiguri/pierderi realizate aferente activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – valoarea netă;
  - diferența dintre câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare deținute în vederea tranzacționării – valoarea netă;
  - câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – valoarea netă;
  - câștiguri sau pierderi din contabilitatea de acoperire – valoarea netă;
  - diferențe de curs de schimb – câștig/pierdere – valoarea netă;
  - diferența dintre câștiguri/pierderi din derecunoașterea activelor, altele decât cele deținute în vederea vânzării – valoarea netă;
  - alte venituri din exploatare;
- c) pentru instituțiile prevăzute în Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, „cifra de afaceri” cuprinde:
  - venituri din dobânzi și venituri asimilate;

I.F.R.S.

instituții
de credit

I.F.N./
instituții
de plată

- venituri privind titlurile: venituri din acțiuni și din alte titluri cu venit variabil, venituri din participații, venituri din părți în cadrul societăților legate;
- venituri din comisioane;
- profit sau pierdere netă din operațiuni financiare;
- alte venituri din exploatare.

Ordinul B.N.R. nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene se referă la:

I.F.N./
instituții
de plată

- a) instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul general potrivit prevederilor Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebankare, cu modificările și completările ulterioare;
- b) instituțiile de plată care acordă credite legate de serviciile de plată și a căror activitate este limitată la prestarea de servicii de plată, potrivit prevederilor art. 22 din O.G. nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 1.978/2010, cu modificările și completările ulterioare;
- c) instituțiile emitente de monedă electronică ce acordă credite legate de serviciile de plată și a căror activitate este limitată la emiterea de monedă electronică și prestarea de servicii de plată, conform prevederilor art. 22 din Legea nr. 127/2011 privind activitatea de emisie de monedă electronică, cu modificările ulterioare;
- d) sucursalele din România ale instituțiilor străine menționate la lit. a)-c).

Poate fi beneficiar al **sponsorizării** orice persoană juridică fără scop patrimonial, instituție și autoritate publică, emisiune, program de radio și televiziune, publicații, persoane fizice etc., care, potrivit dispozițiilor Legii sponsorizării nr. 32/1994, cu modificările ulterioare, desfășoară o activitate în domeniile expres prevăzute de art. 4 din lege.

beneficiari

Poate fi beneficiar al **mecenatului** orice persoană fizică, cu domiciliul în România, fără obligativitatea de a fi recunoscută de către o persoană juridică fără scop lucrativ sau de către o instituție publică, care necesită un sprijin în domeniul cultural, artistic, medico-sanitar, științific, cercetare fundamentală și aplicată.

- Stabilirea sumelor, a termenelor și a modalităților de plată se face prin contractul de sponsorizare sau mecenat care se încheie în formă scrisă, cu specificarea obiectului, valorii și duratei, precum și a drepturilor și obligațiilor părților.

Tratamentul fiscal al cheltuielilor cu sponsorizarea este expres prevăzut de Legea nr. 227/2015, la art. 25 alin. (4) lit. i).

Sumele care nu pot fi scăzute din impozitul pe profit se raportează în următorii 7 ani consecutivi. Recuperarea acestor sume se va efectua în ordinea înregistrării acestora, în aceleași condiții, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit.

Exemplu:

Presupunem că în anul 2017 o societate a înregistrat o cifră de afaceri de 735.000 lei, un impozit pe profit de 10.000 lei și cheltuieli cu sponsorizarea de 10.000 lei.

În declarația 101 privind impozitul pe profit anual, pentru 2017, suma de 10.000 lei s-a înregistrat la rd. 27 „Cheltuieli de sponsorizare și/sau mecenat, burse private, efectuate potrivit legii”.

Inițial, suma se înscrie la acest rând ca să nu se mai scadă încă o dată din impozit. Reținem că această cheltuială este trecută și la rd. 2 din declarația 101.

Calculul cheltuielilor deductibile cu sponsorizarea se face astfel:

– 0,5% din cifra de afaceri = $735.000 \times 0,5\% = 3.675$ lei

– 20% din impozitul pe profit datorat = $10.000 \times 20\% = 2.000$ lei

- În formularul 101 privind impozitul pe profit anual, la rd. 44 se înscrie valoarea care se încadrează în limite, respectiv 2.000 lei, iar diferența de 8.000 se reportează pentru exercițiile următoare.
- În anul 2018 se fac aceleași calcule, iar în declarația 101 pentru anul 2018, la rd. 44.1, se înscrie suma care se încadrează în limita prevăzută de art. 25 alin. (4) lit. i) din Legea nr. 227/2015 și la rd. 44.2 o parte din suma de 8.000 lei care se încadrează în aceleași limite.
- Considerând că avem aceleași valori privind cifra de afaceri și impozitul pe profit și cheltuieli cu sponsorizarea de 500 lei, la rd. 44 se înscrie suma de 2.000 lei, la rd. 44.1 = 500, iar la rd. 44.2 = 1.500.
- Rezultă că pentru exercițiul fiscal 2019 este reportată suma de 6.500 lei (8.000 – 1.500).
- În anul 2018, la rd. 2 și rd. 27 se regăsesc numai cheltuielile înregistrate în evidența contabilă din an (500 lei), iar diferența de 1.500 se preia din declarația 101 întocmită pentru anul 2017 și din registrul de evidență fiscală completat pentru anul 2017.

Conform prevederilor Legii nr. 376/2004 privind **bursele private**, cu modificările ulterioare, bursa privată reprezintă sprijinul pentru studii acordat, în baza unui contract, de către o persoană juridică de drept privat sau de către o persoană fizică, unui beneficiar care poate fi, după caz, elev, student, doctorand sau care urmează un program de pregătire postuniversitară într-o instituție de învățământ superior acreditată, din țară sau din străinătate.¹⁰

**beneficiari
bursă privată**

Bursa privată poate fi acordată pe întreaga durată a studiilor sau pe o perioadă mai scurtă de timp, stabilită prin contract.

Exemplu:

Sponsorizare și bursă privată

- O societate comercială, plătitoare de impozit pe profit, care încheie un contract de sponsorizare conform legii sponsorizării, în calitate de sponsor, în valoare de 5.000 lei, cu un cămin de bătrâni.
- Societatea încheie și un contract cu un elev la o școală profesională, pentru o bursă privată în valoare de 1.000 lei, începând cu luna septembrie.
- La finele trimestrului II, societatea prezintă următoarea situație financiară:
- Venituri din vânzarea mărfurilor (ct. 707) = 2.000.000 lei
- Venituri financiare (ct. 766) = 1.500 lei
- Cifra de afaceri = 2.000.000 lei
- Cheltuieli privind mărfurile (ct. 607) = 1.200.000 lei
- Cheltuieli cu personalul (ct. 621, ct. 624, ct. 625, ct. 645) = 6.000 lei
- Alte cheltuieli de exploatare (ct. 627, ct. 658) = 5.400 lei
- din care, cheltuieli cu sponsorizarea = 5.000 lei
- Total cheltuieli = 1.216.400 lei
- Se calculează impozitul pe profit potrivit formulei:
 $Vt - Ct - Vn + Ch \text{ ned.}$
- Datele sunt preluate din Declarația privind impozitul pe profit:
 $2.001.500 - 1.216.400 + 5.000 = 790.100 \text{ lei}$
- $790.100 \times 16\% = 126.416 \text{ lei}$
- 0,5% din cifra de afaceri este 10.000 lei.
- 20% din impozitul pe profit datorat este 25.283,20 lei.
- Rezultă că, din impozitul pe profit datorat de 790.100 lei se poate deduce întreaga sumă cu sponsorizarea de 5.000 lei.

O societate din România care înregistrează pierdere fiscală din activitatea desfășurată printr-un sediu permanent în străinătate poate recupera această pierdere, separat pe fiecare sursă de venit, în următorii 5 ani consecutivi.

Prin sursă de venit se înțelege țara în care este înregistrat sediul permanent care înregistrează pierdere.

Prin exemplul anterior prezentat se verifică metoda aplicată, respectiv cea a creditării limitate.

La pct. 39 alin. (8) din Normele metodologice aprobate prin H.G. nr. 1/2016, se prevede că, pentru aplicarea metodei scutirii pentru determinarea rezultatului fiscal la nivelul persoanei juridice române, veniturile și cheltuielile înregistrate prin intermediul sediului permanent reprezintă venituri neimpozabile, potrivit prevederilor art. 23 lit. n) din Legea nr. 227/2015, cu modificările ulterioare, respectiv cheltuieli nedeductibile potrivit prevederilor art. 25 alin. (4) lit. e) din același act normativ.

venituri
neimpozabile

Exemplu:

Impunere aplicabilă în lipsa unei convenții de dublă impunere fiscală

Se presupune cazul unui rezident care realizează un venit total de 100.000 lei, din care 20.000 lei în statul de rezidență și 80.000 lei în statul de sursă a venitului.

În statul de rezidență, se practică un impozit de 16% în cotă unică și, la un venit de 20.000 lei, impozitul este 3.200 lei.

În statul de sursă, impozitul este 20% în cotă unică și venitului de 80.000 lei îi corespunde un impozit de 16.000 lei.

Dacă acesta ar fi realizat întregul său venit, în sumă de 100.000 lei în statul de rezidență, atunci el ar fi plătit un impozit de 16.000 lei.

Datorită faptului că între cele două state nu există încheiat un tratat de evitare a dublei impunerii, iar nivelul cotelor de impunere este diferit, suma totală a impozitului datorat este de 19.200 lei.

În cazul metodei creditării, indiferent de variantă, statul de rezidență nu este niciodată obligat să acorde o reducere fiscală mai mare decât impozitul datorat statului de sursă.

Când nivelul impozitului datorat în statul de sursă este mai redus decât în statul de rezidență, persoana impozabilă trebuie să achite întotdeauna același impozit, ca mărime absolută, ca și cum întregul venit ar proveni din acest stat și ar fi impus numai în statul de rezidență.

Același lucru s-ar întâmpla și atunci când nivelul impozitului datorat în statul de sursă este mai mare decât în statul de rezidență și statul de rezidență aplică metoda creditării, impozitul total datorat de contribuabil statului său de rezidență este la fel de ridicat sau chiar mai ridicat decât impozitul datorat de el în statul de sursă.

Când nivelul impozitului datorat în statul de sursă este mai ridicat decât în statul de rezidență și reducerea fiscală este limitată, plătitorul nu este degrevat de tot impozitul achitat în statul de sursă. În această variantă va fi mai avantajos pentru el dacă ar realiza toate veniturile sale în statul de rezidență.

Pierderea fiscală

Pierderea fiscală este pierderea declarată prin Declarația nr. 101, cod M.F.P. 14.13.01.04, aprobată prin ordin al președintelui A.N.A.F.

pierdere
fiscală

Pierderea fiscală se determină extracontabil, pe baza pierderii contabile influențate de cheltuielile deductibile și nedeductibile prevăzute de Codul fiscal și se reflectă în declarațiile de impozite depuse de societate la organele fiscale teritoriale unde are înregistrat sediul social.

Pentru a stabili pierderea fiscală se pornește de la modul de calcul al profitului impozabil, așa cum este reglementat prin art. 19 din Legea nr. 227/2015.

În practică ne întâlnim cu foarte multe situații privind modul de calcul și de recuperare a pierderii fiscale.

Pentru a exemplifica diferența dintre pierderea fiscală și cea contabilă, presupunem următoarele situații:

Exemple:

① O societate înregistrează în debitul contului de profit și pierdere suma de 10.000 lei, rezultată din:

- total venituri = 30.000 lei

- total cheltuieli = 40.000 lei

Din analiza balanței de verificare și a datelor din registrul de evidență fiscală rezultă o serie de cheltuieli nedeductibile, cum sunt:

- cheltuieli de protocol = 2.000 lei

- cheltuieli cu diurna, care depășesc limitele legale

= 1.000 lei

- cheltuieli cu primele de asigurare de viață ale personalului

= 1.000 lei

- impozit pe profit = 1.000 lei

Total cheltuieli nedeductibile = 5.000 lei

Din punct de vedere contabil este o pierdere de 10.000 lei (30.000 – 40.000).

Din punct de vedere fiscal rezultă o pierdere recuperabilă (venituri – cheltuieli + cheltuieli nedeductibile) de 5.000 lei (30.000 – 40.000 + 5.000).

② Din situațiile financiare ale unei societăți plătitoare de impozit pe profit se disting următoarele informații:

Venituri totale = 500 lei

Cheltuieli totale = 520 lei

din care:

Cheltuieli nedeductibile = 50 lei

Profitul fiscal = $V_t - C_{ht} + C_{h\ ned.} = 500 - 520 + 50 = 30$ lei.

Din punct de vedere contabil rezultă o pierdere de 20 lei (500 – 520).

Fiscal, se stabilește un profit impozabil de 30 lei, din cauza cheltuielilor nedeductibile de 50 lei care măresc baza de impozitare.

③ Considerăm cazul în care din evidența contabilă rezultă următoarea situație:

Venituri totale = 500 lei

din care:

- venituri neimpozabile = 50 lei

Cheltuieli totale = 500 lei

În acest caz, din punct de vedere contabil, societatea prezintă un profit egal cu zero (500 – 500).

Fiscal, se constată o pierdere de 50 lei, ca urmare a veniturilor neimpozabile:

$P.i. = Vt - Cht - Vneimpoz. = 500 - 500 - 50 = - 50.$

Această situație, în care se înregistrează pierdere fiscală și profit contabil, se întâlnește când se primesc dividende ca urmare a deținerii de participații la capitalul social al altor societăți sau când se desfășoară o activitate reglementată printr-un memorandum etc.

În cazul persoanelor juridice străine, care își desfășoară activitatea în România prin intermediul unui sediu permanent, la determinarea pierderii fiscale se iau în considerare numai veniturile și cheltuielile atribuibile sediului permanent în România.

④ Luăm cazul unei societăți plătitoare de impozit pe venit (microîntreprindere) care a realizat pierdere contabilă prezentată în situațiile financiare ale anului 2015.

Aceasta poate recupera pierderea contabilă din profiturile contabile viitoare sau din alte surse prevăzute de reglementările contabile.

Dacă microîntreprinderea a fost plătitoare de impozit pe profit în anii anteriori anului 2015 și a declarat pierdere fiscală anuală, își poate recupera această pierdere din profiturile fiscale declarate începând cu anul în care redevine plătitoare de impozit pe profit prin efectul legii, la fiecare termen de plată.

Considerăm că societatea a fost plătitoare de impozit pe profit de la înființare și până în anul 2015, inclusiv.

În Declarația 101 a declarat pierdere fiscală din anii 2014 și 2015 de 15.000 lei. De asemenea, în situațiile financiare anuale, societatea prezintă o pierdere contabilă reportată de 18.000 lei.

La sfârșitul anului 2015 îndeplinește cumulativ condițiile art. 47 din Legea nr. 227/2015, cu modificările ulterioare și devine plătitoare de impozit pe venitul microîntreprinderilor.

În anul 2016 este plătitoare de impozit pe venitul microîntreprinderilor și nu poate recupera pierderea fiscală declarată prin formularul 101 întocmit pentru anii anteriori.

Își modifică obiectul de activitate și realizează, începând cu trimestrul IV 2016, venituri în baza unui contract de asociere pentru desfășurarea de activități în domeniul jocurilor de noroc. Revine astfel, începând cu acest trimestru, la statutul fiscal de plătitoare de impozit pe profit și depune formularul 101 până la data de 25 martie 2017.

Calculează impozit pe profit pentru perioada cuprinsă între 1 octombrie 2016 și 31 decembrie 2016 și dacă realizează profit fiscal poate scădea în parte sau în totalitate pierderea fiscală declarată pentru anii 2014 și 2015.

Pierderea fiscală înregistrată în anul 2015 poate fi recuperată până în anul 2022 inclusiv.

⑤ Una din întrebările frecvente pe care și le pun cei care gestionează evidența contabilă a unei entități care are statutul fiscal de microîntreprindere este dacă aceasta își poate recupera pierderea înregistrată în ct. 117 „Rezultatul reportat” în anii următori, când devine plătitoare de impozit pe profit.

Se pune întrebarea dacă microîntreprinderea își poate recupera pierderea contabilă din profitul fiscal realizat.

Pentru a răspunde este necesar să ne raportăm la definițiile profitului contabil și profitului fiscal, precum și la metodologia de calcul al impozitului pe profit și al impozitului pe venit.

Astfel, în perioada în care o societate a fost plătitoare de impozit pe venit a calculat impozitul prin aplicarea cotei de impozitare asupra tuturor veniturilor realizate, cu excepțiile expres prevăzute (în Legea nr. 227/2015, cu modificările ulterioare, la art. 53 alin. (1).

Datorită acestui mod de stabilire a impozitului, microîntreprinderea nu poate recupera pierderea

- înregistrată în debitul contului de profit și pierdere decât în concordanță cu prevederile
- reglementărilor contabile. Impozitul pe venit nu se recuperează deoarece modul de calcul al acestuia
- este diferit de determinarea bazei de impozitare a impozitului pe profit.

Prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 227/2015, cu modificările ulterioare, sunt aplicabile numai societăților care sunt plătitoare de impozit pe profit, care completează în acest sens și declarația anuală 101 privind impozitul pe profit.

Potrivit prevederilor art. 31 alin. (4) din Legea nr. 227/2015, cu modificările ulterioare, societățile care au fost plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor și care anterior au realizat pierdere fiscală, recuperează această pierdere de la data la care au revenit la sistemul de impozitare cu impozit pe profit pe perioada cuprinsă între anul înregistrării pierderii fiscale și limita celor 7 ani.

Având în vedere faptul că anul 2013 a adus unele modificări în ceea ce privește regimul microîntreprinderilor, cu efecte fiscale în viitor în ceea ce privește recuperarea pierderilor fiscale înregistrate înainte de 1 februarie 2013, prezentăm următoarele cazuri particulare:

• **Exemple:**

1. O societate plătitoare de impozit pe profit a declarat pentru anul 2012 pierdere fiscală (realizată în 2010). De la 1.02.2013 devine plătitoare de impozit pe venitul microîntreprinderilor. Societatea poate recupera pierderea în 7 ani consecutivi.

În anul 2016, din luna august, își schimbă parțial profilul și își înscrie în obiectul de activitate dezvoltarea serviciilor de consultanță în domeniul arhitecturii și obține venituri din această activitate care depășesc 20% din totalul veniturilor. Ca urmare, încă din trimestrul III din anul 2016 devine plătitoare de impozit pe profit.

Calculează impozitul pe profit începând cu luna iulie și la primul termen de plată a impozitului (25 octombrie 2016) are dreptul să recupereze din pierderea fiscală declarată deoarece se află în interiorul perioadei celor 7 ani.

Ceea ce nu se recuperează în anul 2016 mai poate fi scăzut și în anul 2017. Anul 2013 este considerat un singur an fiscal.

2. În cazul în care aceeași societate este obligată să revină în anul 2017 la sistemul de impunere a veniturilor realizate, impozit micro, aceasta nu mai poate recupera pierderea anului 2010 deoarece anul 2017 este ultimul din seria celor 7.

- pierderea fiscală din perioada 1 ianuarie – 31 ianuarie 2013 inclusiv, înregistrată de către o societate plătitoare de impozit pe profit în această perioadă, se recuperează, potrivit prevederilor art. 26 din Codul fiscal, aplicabile până la 1.01.2016, de la data la care microîntreprinderea revine la sistemul de plată a impozitului pe profit, iar anul 2014 este primul an de recuperare a pierderii, în sensul celor 7 ani consecutivi;

pierdere
ianuarie
2013

• **Exemple:**

1. O societate plătitoare de impozit pe profit realizează la finele anului 2012 venituri mai mici decât limita de 65.000 euro. Este o societate care are ca obiect de activitate comerțul cu detergenți și nu a dorit să fie microîntreprindere deoarece acest sistem de impunere nu este favorabil comerțului. Potrivit dispozițiilor O.U.G. nr. 8/2013, depune Declarația 010 în luna martie și formularul 101 pentru luna ianuarie 2013.

În luna ianuarie declară pierdere fiscală. Această pierdere poate fi recuperată pe parcursul celor 7 ani, în perioadele în care revine la sistemul de impunere pe profit.